

ANY I.

Girona 10 de Setembre de 1881.

Núm. 37.

LA VETLLADA.

SETMANARI POPULAR.

À

NOSTRA SEÑORA

DE

MONTSERRAT,

en la solemne y memorable diada de sa

CORONACIÓ PONTIFICIA

PERA

REYNA Y PATRONA DE CATALUNYA,

en testimoni de nostre amor y veneració.

Jorn memorable.

¡Quina diada tan hermosa, y quin color de festa respira per tots los pobles de Catalunya!

Ab lo cor bategant del més viu entusiasme dediquém aquest número de nostre Setmanari á la memoria de la solemne pontificia coronació de Ntra. Sra. de Montserrat, com á Reyna y Patrona de nostra benvolguda Patria catalana. Aquest títol tan consolador, ja desde sa invenció miraculosa 'l possehia en veritat l' Excelsa Reyna, y li tributaban en lo fons de sòn cor tots los piadosos fills de nostra terra. Mès ¡quina alegría pera tots los cors verament catòlics y catalans, lo veurer avuy confirmat son espontáneo y filial homenatge per la angusta sanció que ab paternal generositat nos ha sigut concedida per nostre Santíssim Pare Lleó XIII, qui ab tan hermosa senyal de simpatia per nostra Patria, acaba d'enllassar mès y mès ab l' amor y gratitut, la fe sencera, la ferma adhesió que á la Santa Iglesia Romana professan tots los bons fills de Catalunya.

Si; Catalunya entera está de festa y d' enhorabona, perquè á mès del preciós motiu que se li ofereix pera honrar á la Reyna de cels y terra, véu magníficament recompensada la sua devoció, trobantse baix la singular protecció de la Santa Verge, ab lo títol que mès dolços sentiments y recorts desperta en nostre poble, ab lo títol de la VERGE DE MONTSERRAT.

En tan joyosa y senyalada festa, renovém las mès corals expressions d' amor y veneració á nostra estimada Patrona, ab la confiança de que eixa nova demostració del afecte que li professém ha de comourer tendrament sòn cor maternal, y 'ls llahors y las pregarías que avuy tot un poble fervorós al cel eleva, serán retornadas per la sua intercessió convertidas en abundosa rosada de gracias y felicitat per nostra Patria. Que si 'ls reys de la terra en lo jorn de sa coronació regalán á sos pobles las mès preuhadas mercés, bé podém esperar en aytal dia los favors mès senyalats per Catalunya de part de la Reyna mès excelsa y poderosa.

Renovém també nostra mès ferma y constant adhesió á las ensenyansas de la Iglesia Santa y de sòn Cap visible, y digám del fons de nostres cors: ¡Visca nostra Reyna y Patrona, la VERGE DE MONTSERRAT! ¡Visca Lleó XIII! ¡Visca sa sempre fidel Catalunya.

A LA

VERGE DE MONTSERRAT EN LO DIA DE SA CORONACIÓ.

Qual mare que amorosa ovira en la vesprada
sos fills com la festejan en torn d' encesa llar,
Vos, Reyna, en la cadira del Montserrat sentada
mirau als fills que 's juntan entorn de vostre altar.

De terres llunyadanes los joves y donzelles
los avis y maynadas surtint de 'ls llochs payrals
en grupos aplegantse, cual misticues abelles
acuden pressurosos al rusch d' eixos penyals.

Apar raja seis minva la torta carretera
un gros aixam de pobles, los dias y las nits;
la via mitj fressada de relliscánt dressera
escalán animosos los joves mes ardots.

Esplendorós flameja lo sol de la alegría
daurant totas las caras d' alegres resplandors,
los rossinyols refilan mes dols en aquest dia,
vestidas ab sas galas desclouhentse las flors.

Y desde 'l Monestir á dalt de les hermites
del cim de la montanya, al fondo del rampeu
ressonan y s' enlayran lloas casi infinitas
que 'ls singles repeteixen ab majestuosa veu.

A vos, Mare estimada, la nostra Moreneta,
avuy á chor festejan los homes y los cels,
¡mentres eixa montanya lo mon sostingue dreta
los fills de Catalunya vassalls vos seran fiels!

Rebeu sempre alabansas dels angelets hermosos,
dels Sants de dal la gloria sas mil benediccions,
dels fills de aquesta casa los vostres religiosos
la toya primorosa de santas oracions.

Rebeune las garlandas d' obras totas virtuosas
teixidas per las verges mes puras que la neu,
ab lliris y violes y ab les enceses rosas
que solsament floreixen en lo jardí de Deu.

Del rich estol de poetas que os rotllán aquest dia
l' ofrena de sas liras rebeune de bon grat,
y vessarán riuadas de célica armonia
cantant las altas glories del nostre Montserrat.

Rebeu de nostre terra l' artística corona
hont brillan com topacis los cors dels catalans,
¡que encara os vol per reyna ben clarament pregona
lo ceptre que avuy posa, tot d' or, en vostras mans!

Del pecador que os parla rebeu també desd' are son cor per presentalla de fill arrepentit, en vostras mans guardeu-lo ab ell teniu !oh Mare! penyora del efecte que os guarda dintre 'l pit.

¡Felís si á vosres plantes la mort brandés la dalla segantme com flor seca, dins vostre camaril! morint ab vostre manto servintme de mortalla al cel jo reviuria florint etern abril.

Lluís Maria de Valls.

Phre. del Oratori.

LA LIMOSNA.

Los partidaris de una igualtat utópica y 'ls prohoms de la economía moderna han somniat trauer als pobres d'entre nosaltres, prenent ¡vanas il·lusions! convertir aquest desterro en un paradís rublert per tot arreu de las més falagueras delicias. Enbaucadors miserables! Cabalment vostras anárquicas doctrinas han multiplicat los pobres, ensemps que haveu procurat robarlos hi la resignació, la paciència y la fortaleza d'esperit y apagar la última guspira del sagrat foch del sentiment religiós, que en són cor restava.

La Veritat infal·lible ha dit que sempre hi haurá pobres entre nosaltres; per lo tant la sabiduría de tots los homes será impotent pera trauerlos, aixis com també ho será pera aixugar las innumerables llágrimas que la probresa fa derramar.

No més ha pogut resoldrer la qüestió de la probresa 'l Catolicisme, que té una solució pera tots los problemas socials y un bál·sam'eficassísim pera curar tota mena de feridas que affigescan á la humanitat; y há resolt lo complicat problema, que 'ns ofereix la probresa, predicant y manant als pobres la resignació y als rics la limosna. Si tinguéssen resignació 'ls pobres y verdadera caritat los rics altra fóra la situació de nostra societat, avuy tant perduda porque no 's nodreix ab la poderosa sava dels sentiments católichs.

¿Y es molt fácil, se 'm dirá, que un pobre tinga resignació? Distingim. Lo pobre seduhit per las doctrinas de la heretjia actual, lo lliberalisme, no pót tenir verdadera resignació porque ha abandonat los brassos amorosos de la més bondadosa de las mares, la Iglesia Católica, font

inagotable de consol; y s'ha llansat en los abims de la impietat. Mès lo pobre, que es fill summís de la Santa Iglesia sab molt bè resignarse en són estat miserable.

¿Y qui li dóna tant poderós conhort en sa precaria situació? La Santa Iglesia, que li mostra á Jesucrist, verdader Deu y verdader home, pobre en són naixement, pobre en lo decurs de la sua vida y pobre en la sua mort, servintli peral·lit de la sua agonía una creu, instrument de suplici pobre y 'l més afrentós que llavors se coneixia; la Santa Iglesia que continuament li recorda aquellas paraulas del mateix Jesucrist: *Benaventurats los pobres, porque d'ells es lo regne del cel!*; la Santa Iglesia que li ensenya en la oració dominical á demanar al seu Criador lo pa de cada dia, mostrantli la bondat d'aquella Divina Providencia, que alimenta y sustenta los més petits animalets; la Santa Iglesia, que assegura ésser molt més fácil entrar en lo cel per lo camí de la probresa que per lo de la abundancia.

Y als rics los hi diu la Iglesia Católica: vostras riquezas no són enterament vostras, puix que las deveu á Deu Nostre Senyor, que vol hi hagia en lo mon rics porque sian la providencia dels pobres. Vosaltres, donchs, no són de vostres bens més que uns simples administradors; per lo tant las sobras de vostras riquezas deuen ésser distribuïdas entre 'ls pobres. Y després la Iglesia Católica 'ls hi manifesta tota la hermosura de la limosna, ab sos consols inefables, ab sos inapreciables tresors, ab sas magníficas recompensas.

Várias són las classes de limosna y várias las maneras de ferla. Avuy me concretaré á parlar de la limosna, potser més necessaria, més profitosa y més agradable á Deu Nostre Senyor. Aquesta es la limosna que 'ls católichs doném al Papa.

Es en primer lloch necessaria porque 'l Jefe Suprem de la Iglesia Católica la necessita, ja que, despossehit ja fa molt temps dels seus estats, se troba sens recursos propis pera atendre á tantas y tant supremas atencions com pésan sobre 'l Cap de la Cristiandat, lo representant de Deu sobre la terra, 'l qui ha de dirigir y governar la Nau sagrada, que J. C. confiá á Sant Pere y als seus llegítims successors. Y si 'ls católichs no li proporcionéssen recursos ab nostras limosnas, ó bè 'l Papa hauria d'abandonar lo sosteniment de moltes institucions, las més santas y necessarias, cosa que ocasionaria mals incalculables y gravíssims á la Santa Iglesia; ó bè hauria d'

acceptar sos propis enemichs una subvenció, que, á més de ser cosa molt humiliant, baix cap respecte pót acceptar lo representant de la Justícia y de la Veritat per essència. Es, donchs, necessari que 'ls bons fills ajudem á sostenir la dignitat é independència, que déu tenir la Santa Sede, despossehida desgraciament de sos lligítims dominis y combatuda incessanmen per la impietat.

Es també aquesta limosna sumament profitosa, perque 'l Papa posseheix un cor modelat segons lo cor de nostre Redemptor amantíssim; y aixís com aquest Deu de ia caritat, de la tendresa y del amor aixugava totas las lágrimas, consolava totas las afliccions, remediava totas las necessitats, també 'l Papa ab las limosnas que de nosaltres reb procura aliviar totas las desgracias, aixugar totas las llágrimas, y consolar tots los pesars, com ho veyém cada dia, puix que al arribarnos la noticia d' alguna catástrofe sabem també que 'l Papa ha enviat algun donatiu pera ferla ménos sensible. Y d' aquí resulta lo molt profitosa que es la limosna feta al Papa, puix que ab aquesta limosna no solament afavorim á n' ell, sino que ensemps contribuim á afavorir á molts infelissos y desgraciats.

Finalment la limosna donada al Papa es molt agradable á Deu Nostre Senyor. Si en lo sagrat Evangeli 'ns assegura que rebrá com feta á ell la limosna que fem al més ínfim de nostres germans, ¿quant més agradable li será, ab quanta més acceptació rebrá la que fem al seu Vicari y representant sobre la terra, 'l qual á més de ésser lo més gran de nostres germans, atés lo seu caràcter de representant de Deu es nostre Pare y nostre Mestre?

Per lo tant, sens descuydar las nostras obligacions en socorrer als demés pobres, reservem una part de nostras limosnas pera nostre santíssim Pare, que, catiu en lo Vaticá, afligit per la persecució, plé de tristura són cor, nos demana una limosna; y estém segurs que la nostra limosna endolcirá las ardentíssimas amarguras que á doll vessan sobre 'l cor bondadosíssim de nostre Pare; 'ns alcanará las benediccions celestials, que Deu derramará sobre nosaltres; apressurarà 'l triunfo de Nostre Mare la Sta. Iglesia; y ja en aquest mon Deu 'ns recompensará aquesta bona obra, que podem ferla per amor seu, recordant sempre las paraulas d' una de las més brillants glories de la Iglesia en nostres temps, l' inolvidable Segur: *qui dona al Papa, presta á Deu.*

J. R. Pbre.

IMPIETATS.

¿Quan difícil, sinó impossible, es llansarse imprudentment á la defensa d' un error, sens incorrer en las més absurdas y palpables contradiccions! Una trista proba de semblant veritat nos la doná *El Demócrata* en l' últim article que dedica á LA VETLLADA; article, ja no cal dirho, pedantesch y altissonant com tots los seus, y en lo qual, tal volta pera no desmentir la pinta de la sua escola, hi campejan encara que ab brotxa grossa, totas aquellas fabulosas recriminacions y llochs comuns que contra 'l Catolicisme té sempre amanits la oratoria democrática, pera veurer si logra enganyar á la pobra gent que no saben historia; y fins hi surt aquella nit de Sant Bartomeu, cosa que 'l seu ídol Castelar no deurá agrahirli gayre, perque li renovarà la llaga d' aquella pública y botxornosa derrota que, tractantse d' aquest punt històrich, li doná en plenas Corts lo sabi canonge Sr. Manterola.

Comensém per la pregunta que 'ns dirigeix al final del *article*, puix constituheix tot plegat una samfayna tan incoherent y desordenada, que no hi ha altre remey que agafarlo pel revés. «Díganos clara y terminantemente nuestro colega porqué la Masonería y el Catolicismo son incompatibles. Nosotros no lo vemos así...»

Sinó que es una polémica en la qual veyém que *El Demócrata* s' hi formalisa, abocanthi tot lo repertori d' erudició republicana ambulante, nos creuriam que són objecte no es altre que feros perdre temps y espay inútilment. Perqué, ¿vol dir qu' es tan curt de vista ó més bè, tan negat d' enteniment, que no sab distingir si es ver ó fals lo principi de contradicció? Que compari la seva pregunta ab lo que diu pocas ratllas més amunt, y trobará que per nostra part es molt escusada la resposta. «La masonería no tiene religion.» Aixó ho confesa terminantment nostre adversari, ¿y gosa encara preguntarnos lo *perqué 'l Catolicisme y la masoneria son incompatibles?* ¿Vol que siguém tan cándidos que 'ns entretinguém unicament en demostrarli que 'l tenir y no tenir religió, es á dir, 'l si y 'l no poden conciliar-se ni cabrer may en un mateix terme? Deixém que 'l sentit comú respongui per nosaltres.

Més nos sembla que 'l masónich articulista, com á prosselit novell y poch iniciat encara en la marxa solapada de la impia y repugnant societat que defensa, ha donat un pas massa atrevit en

las suas afirmacions. És molt cert que la masoneria no té religió, y no sols no 'n té sinó que es una secta creada espressament pera destruhirla; més los corifeus no volen pas que siga dit, y de segur no 'ls hi haurá agradat que un sèu novici haja parlat tan clá y rodonament, sobre tot tractantse de fer propaganda en una ciutat católica y morigerada. Los masons de pura casta no diuen may que no tenen religió, perquè ja coneixen que ab semblant procediment toparian massa de ple ab los sentiments més profundos de la humanitat, y á só de tabals no s' agafan may llebras. Quan per primera vegada se donan á conèixer en un poble católich ab l' objecte d' adquirir adeptos, lluny de proferir blasfèmias, predicar heretgias y atacar tots los dogmas, comensan manifestant respecte per las creensas; després s' insinuan insensiblement per medi d' estranyas y misteriosas novetats y poch á poch aplicant al mateix temps dosis graduadas de certas lecturas, van trasladant als incautos deixebles, del Catolicisme al protestantisme, d' aquí al deisme y racionalisme, y d' aquestos punts de parada facilment s' arriba á la impietat més complerta. Tota aquesta propaganda se porta sempre á la quieta, caminant sense que 's conegán las petjadas: més aquesta manera destemplada de mourer escándols y tronar contra 'ls objectes més sagrats de tot un poble, lluny d' aprofitar pera la secta no fan més que desacreditarla: aixó no ho fan sinó 'ls masons pipiolis y cursis com *El Demócrata*.

La masoneria no te cap religió, pero s' esforça en probarnos que 'n ha descoberta una de molt pura, y sobre tot molt cómoda, que concilia totas las demás per la senzilla rahó de que las anula totas refundintlas en la incredulitat. És la manera, diu, de fer que s' estimen y deposin 'ls odis los adictes de totas las religions. Ja es un acudit enginyós: ¿que hi ha dos ó tres buscafressas qu' arman plet á un propietari sobre la possessió d' un terreno? donchs per evitar disputas, fora propietat, y que 'l terreno no sigui de ningú: ¿qui sap si 's proposaba al Congrés aquesta reforma? seria una aplicació dels principis á las lleys, digna de las profundas investigacions de la masoneria.

Hi ha teorias tan absurdas que no es procedent discutir las sinó en broma, y una d' ellas es la de voler refundir en un sòl credo las religions falsas y la verdadera.

Lo Códich masónich del qual nos fá un extracte 'l colega idem, ja 'l sabiam, sinó que no

gosém dirli per no desayrar lo trevall que s' ha prés de redactarlo; y 'l sabiam perquè es lo códich de totas las sectas que per odi á la autoritat s' han separat de la Iglesia católica, de totas las escolas racionalistas que pera lograr sos fins troban convenient aparentar una forma de religió. Es un códich del qual se 'n podria dir lo que deya 'n Rossini parlant de certa música: «té molt de bo y molt de original, sinó que lo original no es bo y lo bo no es original.» Aquella frase de «lo gran Arquitecto del Univers» per exemple, ja es original pera no es bona, puix no presentse en sentit trópich, nos vé á negar la creació, perquè un arquitecto no fá més que ordenar y construhir sobre materia ja existent. Aquella de «ama al próxim com á tu mateix» al contrari, es molt bona pero no es original ni practicada pels masons, y lo mateix podriam dir de moltas altrás copiadas de la doctrina cristiana. Totas las falsas sectas han rebut del Cristianisme las máximas morals, ab lo qual no han pogut menos de pagar instinctivament un tribut á la veritat, més cap secta las ha practicadas, y es que 'ls hi ha faltat la veritable fé que 'ls hi dona vida. Avuy tots aquestos falaguers preambuls de amor als germans, de caritat, de virtut y de justicia, si no portan 'l sello de la Iglesia católica, ja no enganyan á ningú, perquè, salvo raras excepcions, (1) la esperiencia ha demostrat que sólen ser aquells moneda falsa. O sinó, que 'ns diga l' apologista masónich hont són los fruyts d' aquesta caritat que tan pondera 'l sèu códich: perquè si tals fruyts existeixen no podrán pas amagarse: la humanitat que tan sofreix y plora, se complau en donar compte en alta veu dels consols que se li prodigan; y si 's dona menjar al famolench, ó 's vesteix al despullat, si 's rescata al catiu ó 's visita al malalt ó 's recull al peregrí, tota aquesta abundó de preciosas obras no queda pas tancada en las tenebras del misteri com las oscuras maquinacions d' una lògia, sinó que surt necessariament al exterior ab senyals manifestas, 's véu y 's palpa tots los dias en totas las esferas de la vida social. Jo contemplo á la humanitat afligida, y en totas las pars del mon veig en cada desgracia un recurs de la caritat católica. Veig en ciutats y vilas alsarse hospitals y casas de beneficencia, germanas de la caritat y religiosos que sacrifican la propia salut per la de sos germans, escolas cristianas que semblan gratuï-

(1) Puix no neguem que un incrédul ó un infiel pugá fer una obra moralment bona, com es, per exemple, lo cumplir ab algun precepte de la ley natural.

tament los dóns de la instrucció en lo seno de las classes menesterosas, ardis missióners que portan la llum de la veritat y la vera civilisació á terras llunyanas é incultas, héroes que desprecian las dolsuras de nostra vida sensual pera regenerar al pobre salvatge, á costa dels majors sufriments y fins de la vida: y tot aquest conjunt d' abnegació y heroisme jo 'l veig brollar com d' una rica font del cor de la Iglesia católica, animat ab lo calor d' una vida divina, inspirat en la grandesa de una abnegació sobrehumana, que no espera dels homens ni tresors ni ap'audiments. Mès no 's véu may sortir un fruyt de consolació, un acte de amor al próxim, una guspira de verdadera caritat del fons de aquestas societats impias; se senten bullir no mès en l' interior dels pobles com un terremot que aménassa continuament la tranquilidat pública, mès no surten enfora sinó pera llansar, com un volcá, lo foch y la ruina sobre la humanitat; societats hont lo cor del home no hi troba altra vida que la destrucció y las tenebras, plantas estérils, secas, com aquella figuera del Evangeli, que no produhia fruyt, malehida per Jesucrist.

Condensem en termes precisos nostra resposta. La masonería es incompatible ab lo Catholicisme perquè es una societat impia y detestable, una secta mès borda y asquerosa encara que 'l protestantisme, sense religió y sense moral. La masonería no obstant no diu may que no tinga religió, pero es aquell culte de Deu imaginari, forjat per los capritxos de la rahó independent, aquell deisme ridícol y desacreditat per sos mateixos iniciadors, Collins, d' Holbach, Diderot y tots los avis de la inhumana revolució francesa; aquella excusa del orgull del home, que parla de Deu pero 'l coloca ben alt pera no sentir la lley que li imposa, ni admet la Iglesia qu' Ell fundá pera lliurarse de tota obligació verdadera y veurer comodament com á la voluntat li pláguia. Tampoch vól confessar la masonería que no tinga moral: al contrari, procura robar de la Doctrina verdadera la expressió de las máximas mès santas, y remedant hipócrita é indignament un llenguatge Evangélich, propaga sos disolvents principis cuberts ab la capa de la moralitat. Però en lo fondo es aquella moral independent, universal, tan universal que casi may descendeix al individu, que dóna al home drets per tot y no li imposa altres debers que 'ls que vulga acceptar lo propi interés y la conciencia, aquella moral, en fi, que may ningú l' ha precisada, perquè no té altre sanció ni autoritat que la va-

riable rahó de cada hu y las costums de cada poble, y que per consegüent, lo mateix ha de legitimar l' assassinat dels fills que practican los negres del Soldan que 'ls sacrilechs atropellos perpetrats contra las personas é institucions mès venerandas. Aquesta es la moral que inspira á *El Demócrata* aquella enfática imprudencia ab que alaba y justifica los crims nefandos de la revolució francesa proferint semblant aberració de criteri moral ab la mateixa soltura ab que anuncia disbarats tan ignocents, com quan afirma que, segons l' historia, acaba en la tal revolució la etat mitjana y en ella comensa la etat moderna: ¡valent criteri y valenta ciencia!

Per últim, no podem acabar lo present article sens manifestar lo profundo disgust que habem sentit, al veurer la descarada y repugnant impietat de que fa gala *El Demócrata*, negant y escarnint la divinitat de N. Senyor Jesucrist, las lleys y la autoritat de la Iglesia santa. No, no podem créurer que siga un fill de la católica Girona 'l que 's complau tan escandalosament en ferir lo mès sant y venerable per nostres dignes conciutadans. La premsa gironina no s' habia embrutert may publicant tan abominables heretigias; ¡habia de venir per nostra mengua á proclamarlas un adepto tenebrós de la immoral y profundament impia secta masónica. ¡Y tenen lo descaro de preguntar perquè la masonería es incompatible ab lo Catholicisme!...

ASSOCIACIÓ CATALANISTA

D' EXCURSIONS CIENTÍFICAS.

FULLA D' INSTRUCCIÓ ARQUEOLÓGICA.

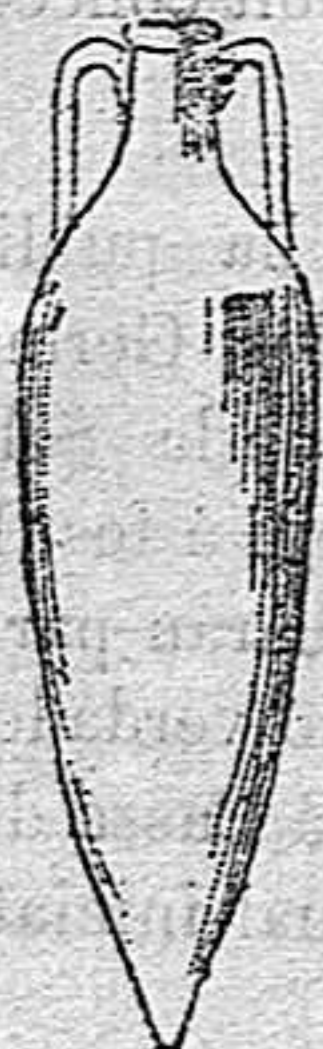
(Continuació.)

Secció 7.ª - CERÁMICA Y CRISTALLERIA.

Comprén aquesta secció los objectes de PISA, TERRISSA X VIDRE, d' ús mès ó menys comú.

Fent excavacions, se solen trovar en ocasions TERRISSAS ROMANAS com son TEGULAS; los SEPULCRES esmentats compostos de teulas y rajolas quadradas; ANFORAS que afectan las formas senyaladas en los números 26 y 27; LACRIMATORIS de VIDRE, (núms. 28 y 29) ó de TERRISSA (núm. 30); LLÁNTIAS (fig. 31 y 32) que ab semblant forma poden esser també de bronze y son de procedencia gentil ó cristiana, en qual cas tenen una creu d' aquesta forma \dagger (*immissa*) ó d' aquesta \times (*decusata*) ó una \times y una P enlassadas, (monograma de J. C.); UNGUENTARIS; AMPULLAS de terrissa; PATERAS especie d' ESCUDELLA ó TASSA, etc. Al descubrirse objectes d' aquesta classe los Ajuntaments deuen evitar sa destrucció, adquirintlos dels qui féren la troballa y conservantlos en la Casa de la Vila; ó bé enviandlos á las capitales de provincia ahont solen

Fig 26



Anforas romanas

Fig 27



Fig 28



Lacrimatori de vidre

Fig 30



Lacrimatori de terrissa

Fig 29



Lacrimatori de vidre

Fig 32



Llántia de terra ó bronze

Fig 31



Llántia cristiana

haberhi Museus a propòsit, indicant al tramètrels, lo lloch ahont fóren descuberts. Aytals objectes venen á indicar que en lo lloch ahont se trováren s' hi havian establert los romans; y casi sempre sa invenció va seguida d' altres més ó menys importants, per lo que fóra convenient que si l' Ajuntament de la localitat te medis, seguís fent excavacions y si no li fós possible per falta d' habers, ne dongués compte á la Diputació provincial respectiva. També es bo que tothom sápigat qu' aytals terrissas romanas, no guardan may diners, y per consegüent no deuen ésser may trencadas, puix las gerras d' unzas tan cobejadas, afectan formas com las qu' are s' estilan, ó be son ollas y altres testos moderns.

Objectes menys antichs d' aquesta Secció, son las MAJÓLICAS (*cerámica hispano-moresca*), de las que se 'n conservan encara algunas en casas de pagés, y que son aquellas *platas, plats, escudellas, gerros y altres utensilis*, revestidas per una cara ab un barnís d' un tint groguisch, ab dibuixos de color daurat, tirant al aram (*reflectes metálichs*). Aytals objectes son avuy dia molt estimats y 's pagan á molt bon preu, per lo qué, los que 'n possehescan alguns, no deuen deixarse enganyar per los que en cambi los ne ofereixen altres de pisa blanca.

Los GRESOLS de tota mena, CANTIS, GOTS, BEYRES, SETRILLS, BARRALS, AMPOLLAS, MORRATXAS, GERROS DE PICA Ó RENTAMANS, PITJERS, SITRAS, RAJOLAS DE VALENCIA, etc. etc., se deuen conservar com més vells sian.

Secció 8.ª--INDUMENTARIA, TAPISSERIA Y BRODAT.

Dividirém la secció d' INDUMENTARIA en *Objectes sagrats* ó d' esglesia y *Objectes profans* ó trajos de vestir. OBJECTES Y VESTIDURAS SAGRADAS. Cada dia van escassejant més los objectes antichs empleyats pera 'l cult en las esglesias y per consegüent com més escassos se van fent, son los que restan més interessants. Los ORNAMENTS D' ESGLESIA, MITRAS, CASULLAS, TERNS, ALBAS, y en las seccions de TAPISSERIA Y BRODAT los GONFANONS, BANDERAS, FRONTALS, (*Ex. Frontals de la Seu de Manresa, de Vallbona de las Monjas, de la Audiencia de Barcelona etc., etc.*), CUBERTAS DE CALSER y FARISTOL, etc., etc., que tingan més de doscents anys han passat á ésser objectes arqueològichs de gran válua: y per consegüent deuen retirarse del servey del cult y guardarse escrupulosament entre las joyas més estimadas del temple.

Entre 'ls OBJECTES D' INDUMENTARIA PROFANS, se contan los TRAJOS DE VESTIR D' HOME Y DONA, provinents del principi d' aquesta centuria y de las anteriors á la actual; com son BARRETS de diferents formas, CASACAS, GAMBETOS, ARMILLAS, CALSAS, MITJAS, SABATAS, RETS, MOCADORS, FALDILLAS, DEVANTALS, FALDELLINS, GIPONS, GORRAS DE PISA, RIDÍCOLS Ó BOSSAS DE MÁ, PINTAS DE MONYO, VANOS, BASTONS y altres prendas de vestir de la velluria que acostuman á ésser de *seda, vellut, musselina, xemellot, bocaram, cúbica, lapi, brocat*, brodats de vegadas ab *sedas, antiquelas, or*, etc. Aquellos trajos de cap manera deuen malmetre, puix á més d' ésser venerables recorts de familia, per ésser las úniques memorias que 'ns quedan de la persona de nostres avis, tant com més temps passa guanyan en estima, y arribarán á ésser molt buscats per las personas curiosas y de gust.

Objectes que també poden ésser sagrats com profans, son: 1. Las antigas TAPISSERIAS Ó DRAPS DE RAS que representan *historias, escenas religiosas, batallas, fets fabulosos*, etc. Son buscadíssims per tots los artistas y aficionats. (*Ex. Tapissaria del Génesis de la Seu de Girona, antiquissima; las de la Seu de Tarragona, de la Audiencia y Ajuntament de Barcelona, etc.*) 2. Las catifas antigas ó DRAPS DE PEUS, y 3. Los BANCALS que servian pera cubrir banchs.

(Seguirá)

UN SÍMIL.

Cert jovenet se 'n aná á una botiga, y tractaba de pagar lo comprat ab una moneda molt falsa. Tal volta 'l botiguer hauria tingut la distracció de péndrerla per bona, mès un bon amich se 'n adoná, y posant la moneda á la vista del comprador, li feu regoneixer evidentment qu' era dolenta. Lo jovenet no 's atreví á sostenir que aquella fós de bona lley, perquè 's coneixia massa la sua falsetat, y tingué que retirarse de la botiga.....mitj avergonyit,—diran vostés:—res d' aixó, y aquí está lo mes bonich del quënto. Diuhen que plantantse ab cert ayre d' home formal, s' encará ab l' amich del botiguer: y li digué:—sápiga que 'm retiro porque no 'm digno demostrarli que la moneda es bona; y no vull demostrarli perquè ha manifestat tan poca educació.—Ja poden pensar si va fer riure á tots los circumstants una sortida tan ridícula; mès ¿que 's pensan per aixó qu' aquell tibat jovenet se va donar per xasquejat? De cap manera, y aquí esta lo més sublime del quënto. Diuhen que parlant del cas ab sos amichs, esclamaba:—¡ja 'ls hi he donat bona lliçó!....

Ara apliquém lo quënto. Supósin que 'l jovenet tivat es *El Demócrata*, que la moneda falsa era aquell article ple de disbarats que publicá, sobre la Encidica del Papa; lo botiguer es lo públich, y l' amich, que fa veurer la falsetat de la moneda, LA VETLLADA. ¿Que 'ls hi sembla?

Y ara dirijintnos al il·lustrat, pulcre y delicadíssim *Demócrata*, ab lo major respecte, li exposém: que si tantas ganas té de fer saber al públich que dona lliçons, li anunciarem de franch en las cobertas de nostre setmanari: mès si ha de creurer nostre consell, no ho fassi correr, puix judicant per la mostra, contem qu' aviat hauria de plegar l' estudi. Per ara vagi estudiant y vagi creixent, y sobre tot no s' enfadi ni s' estiri tan per una cosa qu' es molt natural. Ja se sab; si 'ls deixebles no veuhen al mestre un xich' mès gran, no 'l volen pas creurer.

La Associació de S. Joseph de aqueixa ciutat prepara un solemne novenari que comensará lo dia 19 del present. Tots los sermons están confiats al eloqüent orador sagrat P. Celestí Matas de la Companyia de Jesús. Atesas la acostumada solemnitat ab que sab sempre celebrar tots

los seus actes la referida Associació y la justa fama del Orador es de esperar será molt concorreguda la asistencia á la Novena.

Havem rebut lo prospecte que ha publicat lo Col·legi de S. Joseph dirigit per los Germans de las Escolas cristianas en Cassá de la Selva. No cal dir que recomaném lo Col·legi á los Pares de familia segurs de que hi trobarán par los seus fills sólida instrucció y educació verdadera-ment cristiana. Nostra enhorabona á Cassá de la Selva y als fervorosos catòlics á qual iniciativa 's déu lo establiment del Col·legi.

Al consignar en lo número passat la mort de D. Vicens Piera 'ns olvidárem dir que havia rebut los Sagramens de la Iglesia ab edificant fervor.

L' Exm. Sr. Bisbe de Barcelona ha sigut nombrat Senador en representació de la provincia eclesiástica tarraconense.

L' Iltre. Sr. Sala, Canonge Penitenciari de Vich, ha sigut nombrat Vicari Capitular de la mateixa Diócesis.

Nostres distingits col·laboradors D.^a Dolors Moncedá de Maciá y D. Antoni Careta y Vidal han sigut novament llorejats ab *accésit y flor natural* respectivament en lo certámen de Granollers. Ab tal motiu los hi enviém nostra afectuosa enhorabona.

Hem rebut lo programa de las festas que las Academies de la Joventut Católica de Catalunya celebrarán ab motiu de la solemne entrega de un Cetro á la Verge de Montserrat. Lo dia 15 de Setembre á las 5 del matí sortirá de Barcelona en direcció á Monistral lo tren en que irá la romeria. Entre altres funcions religiosas hi haurá 'l dia 16 comunió general y solemne ofici. La entrega del cetro 's farà 'l mateix dia á las 4^{1/2}. Després hi haurá solemne professó. Lo dia 17 la peregrinació tornarà á Barcelona.

Nostre amich D. Joseph Franquet y Serra ha deixat de formar part de la redacció de LA VETLLADA.



Butlletí religiós

QUARANTA HORAS: Demá comensarán en la iglesia de las Beatas. Las horas d' exposició serán: al matí de 8 á 12 y á la tarde de 4^{3/4} á 7^{1/2}. Los demás dias: al matí de 8 á 11^{1/2} y á la tarde de 5^{1/2} á 7^{1/2}.

Girona: estampa de 'n Manel Llach.